

AZ EURÓPAI KÖZPONTI BANK (EU) 2015/856 IRÁNYMUTATÁSA**(2015. március 12.)****az egységes felügyeleti mechanizmus etikai keretrendszere alapelveinek meghatározásáról
(EKB/2015/12)**

AZ EURÓPAI KÖZPONTI BANK KORMÁNYZÓTANÁCSA,

tekintettel az Európai Központi Banknak a hitelintézetek prudenciális felügyeletére vonatkozó politikákkal kapcsolatos külön feladatokkal történő megbízásáról szóló, 2013. október 15-i 1024/2013/EU tanácsi rendeletre ⁽¹⁾ (a továbbiakban: SSM-rendelet), és különösen annak 6. cikke (1) bekezdésére, a 6. cikkének (7) bekezdésével együttesen,

mivel:

- (1) Az Európai Központi Bank (EKB) rendkívül nagy jelentőséget tulajdonít egy olyan szervezetrányítási megközelítésnek, amely az egységes felügyeleti mechanizmus (SSM) középpontjába állítja az elszámoltathatóságot, az átláthatóságot és a legmagasabb szintű etikai követelményeket. Ezen elvek betartása az SSM hitelességének kulcsfontosságú eleme, és lényeges az európai polgárok bizalmának megőrzése szempontjából.
- (2) Erre tekintettel el kell fogadni az SSM etikai keretrendszerét, amely rögzíti azokat az etikai követelményeket, amelyek betartása biztosítja hitelességét és jó hírnevét, valamint az EKB és az SSM-ben részt vevő tagállamok illetékes nemzeti hatóságai szervei tagjainak és személyzetének integritásába és pártatlanságába vetett közbizalmat (a továbbiakban: az SSM etikai keretrendszere). Az SSM etikai keretrendszerének az elveket rögzítő ezen iránymutatásból, az ezen elvek végrehajtására vonatkozó bevált gyakorlatokból, valamint az EKB és az egyes illetékes nemzeti hatóságok által elfogadott belső szabályokból és gyakorlatokból kell állnia.
- (3) A bennfentes információkkal való visszaélés megelőzésére vonatkozó minimumkövetelményeknek meg kell erősíteniük az EKB vagy az illetékes nemzeti hatóságok szerveinek tagjai vagy személyzete általi ilyen visszaélések megelőzését, és ki kell zárniuk a magánjellegű pénzügyi ügyletekből eredő esetleges összeférhetlenséget. E célból az SSM etikai keretrendszerének egyértelműen meg kell határoznia a főbb fogalmakat, valamint a különböző érintett szervek szerepeit és felelősségét. Emellett a bennfentes információkkal való visszaélés általános tilalmán túlmenően további korlátozásokat kell meghatároznia a bennfentes információkhoz hozzáférő személyekre vonatkozóan. Az SSM etikai keretrendszerének továbbá rögzítenie kell a megfelelés figyelemmel kísérésére, és a meg nem felelés eseteinek jelentésére vonatkozó követelményeket.
- (4) Az SSM etikai keretrendszerének ezenkívül az összeférhetlenség eseteinek elkerülésére, valamint az ajándékok elfogadására és a vendéglátásra vonatkozó minimumszabályokat is tartalmaznia kell.
- (5) Az SSM etikai keretrendszerét a felügyeleti feladatok ellátása során kell alkalmazni. Kívánatos, hogy az EKB és az illetékes nemzeti hatóságok egyenértékű követelményeket alkalmazzanak az egyéb feladatok ellátásában részt vevő személyzet tagjaira és külső alkalmazottakra is.
- (6) Ezen iránymutatás rendelkezései nem érintik az alkalmazandó nemzeti jogszabályokat. Amennyiben valamely illetékes nemzeti hatóságot az alkalmazandó nemzeti jogszabályok megakadályoznak abban, hogy ezen iránymutatás valamely rendelkezését végrehajtsa, erről tájékoztatnia kell az EKB-t. Emellett az érintett illetékes nemzeti hatóságnak meg kell fontolnia a rendelkezésére álló ésszerű intézkedések elfogadását a nemzeti jog alapján fennálló akadály leküzdése érdekében.
- (7) Ezen iránymutatás rendelkezései nem érintik a Kormányzótanács tagjaira vonatkozó magatartási kódexet ⁽²⁾ és a felügyeleti testület tagjaira vonatkozó magatartási kódexet ⁽³⁾.
- (8) Míg az SSM etikai keretrendszere a felügyeleti feladatok ellátására korlátozódik, a Kormányzótanács ezzel egyenértékű etikai keretrendszert fogadott el az eurorendszer feladatainak az EKB és a nemzeti központi bankok által történő ellátására vonatkozóan ⁽⁴⁾,

⁽¹⁾ HL L 287., 2013.10.29., 63. o.

⁽²⁾ Az Európai Központi Bank magatartási kódexe a Kormányzótanács tagjai számára (HL C 123., 2002.5.24., 9. o.).

⁽³⁾ Magatartási kódex az Európai Központi Bank felügyeleti testületének tagjai számára (HL C 93., 2015.3.20., 2. o.).

⁽⁴⁾ Az Európai Központi Bank (EU) 2015/855 iránymutatása (2015. március 12.) az eurorendszer etikai keretrendszere alapelveinek meghatározásáról és a monetáris politika keretébe tartozó műveletek és az EKB devizatartalékaival folytatott devizaügyletek végzése és az EKB devizatartalékokat megtestesítő eszközei kezelése tekintetében az Európai Központi Bankra és a nemzeti központi bankokra vonatkozó minimumszabályokról szóló EKB/2002/6 iránymutatás hatályon kívül helyezéséről (EKB/2015/11) (Lásd e Hivatalos Lap 23. oldalát.).

ELFOGADTA EZT AZ IRÁNYMUTATÁST:

I. FEJEZET

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1. cikk

Fogalommeghatározások

Ezen iránymutatás alkalmazásában:

1. „illetékes nemzeti hatóság”: az SSM-rendelet 2. cikkének 2. pontjában meghatározott illetékes nemzeti hatóság. Ez a fogalommeghatározás nem érinti az olyan nemzeti jogi szabályozást, amely egyes felügyeleti feladatokat a nemzeti illetékes hatóságként ki nem jelölt nemzeti központi bankra (NKB) telepít. Az ebben az iránymutatásban az illetékes nemzeti hatóságra való hivatkozás ilyen esetben megfelelően az NKB-ra vonatkozik, a nemzeti jog által az NKB-ra telepített feladatok vonatkozásában;
2. „bennfentes információ”: az EKB-ra ruházott felügyeleti feladatok ellátására vonatkozó, piaci szempontból érzékeny bármely információ, amelyet nem hoztak nyilvánosságra vagy amely a nyilvánosság számára nem hozzáférhető;
3. „piaci szempontból érzékeny információ”: olyan pontos információ, amelynek nyilvánosságra hozatala valószínűleg jelentős hatást gyakorolna valamely eszközök árára vagy a pénzügyi piacokon fennálló árakra;
4. „bennfentes”: valamely szerv tagja vagy a személyzet tagja, aki – az egyszeri hozzáférés esetét kivéve – bennfentes információhoz fér hozzá;
5. „személyzet tagja”: bármely olyan személy, aki az EKB-val vagy valamely illetékes nemzeti hatósággal munkaviszonyban áll, azon személyek kivételével, akiket kizárólag az SSM-rendelet szerinti felügyeleti feladatok ellátásához nem kapcsolódó feladatokkal bíztak meg;
6. „szervek tagja”: az EKB vagy az illetékes nemzeti hatóságok döntéshozó és egyéb belső szerveinek a személyzet tagjaitól eltérő tagjai;
7. „pénzügyi vállalatok”: jelentése megegyezik az 549/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽¹⁾ 2. fejezetének 2.55. pontjában meghatározottakkal;
8. „összeférhetetlenség”: olyan helyzet, amelyben a szervek tagjainak vagy a személyzet tagjainak olyan személyes érdeke áll fenn, amely befolyásolhatja, vagy látszólag befolyásolja a feladatainak pártatlan és objektív ellátását;
9. „személyes érdekelttség”: bármely – pénzbeli vagy nem pénzbeli jellegű – juttatás vagy lehetséges juttatás a szervek tagjai vagy a személyzet tagjai, családtagjaik és egyéb rokonaik, vagy baráti körük és közeli ismerőseik számára;
10. „előny”: bármely ajándék, vendéglátás vagy egyéb – pénzbeli vagy nem pénzbeli jellegű – juttatás, amely a címzett pénzügyi, jogi vagy személyes helyzetét ténylegesen javítja, és amelyre a címzett egyébként nem jogosult.

2. cikk

Hatály

(1) Ez az iránymutatás az EKB-ra és az illetékes nemzeti hatóságokra alkalmazandó az EKB-ra ruházott felügyeleti feladatok ellátása során. E tekintetben az EKB és az illetékes nemzeti hatóságok által az ezen iránymutatás rendelkezéseinek teljesítése érdekében elfogadott belső szabályok alkalmazandók szerveik tagjaira és személyzetük tagjaira.

(2) Az EKB és az illetékes nemzeti hatóságok törekednek arra, hogy – amennyire ez jogilag megvalósítható – az ezen iránymutatás rendelkezéseinek végrehajtása érdekében meghatározott kötelezettségeket kiterjesszék a felügyeleti feladatok ellátásában részt vevő azon személyekre, akik nem a személyzet tagjai.

(3) Ezen iránymutatás rendelkezései nem érintik az EKB vagy az illetékes nemzeti hatóságok által szerveik tagjaira és személyzetük tagjaira alkalmazott szigorúbb etikai szabályokat.

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 549/2013/EU rendelete (2013. május 21.) az Európai Unió-beli nemzeti és regionális számlák európai rendszeréről (HL L 174., 2013.6.26., 1. o.).

*3. cikk***Szerepek és felelősség**

- (1) A Kormányzótanács a SSM szintjén a szervezeti és etikai kultúra meghatározásáért viselt felelősségére tekintettel ebben az iránymutatásban rögzíti az SSM etikai keretrendszerének alapelveit, valamint az ezen alapelvek végrehajtására vonatkozó bevált gyakorlatokat állapít meg.
- (2) A számvizsgáló bizottság, a belső ellenőrzési bizottság és a szervezetfejlesztési bizottság megbízatásának megfelelően részt vesz az SSM etikai keretrendszerének alkalmazásában és figyelemmel kísérésében.
- (3) Az EKB és az illetékes nemzeti hatóságok meghatározzák az SSM etikai keretrendszerének helyi szinten történő végrehajtásában, alkalmazásában és figyelemmel kísérésében részt vevő szervek, egységek és a személyzet tagjainak szerepét és felelősségét.

*4. cikk***Tájékoztatás és a tudatosság növelése**

- (1) Az EKB és az illetékes nemzeti hatóságok az ezen iránymutatást végrehajtó belső szabályaikat világos és átlátható módon fogalmazzák meg, közlik szerveik tagjaival és személyzetük tagjaival, és biztosítják, hogy e szabályok könnyen elérhetőek legyenek.
- (2) Az EKB és az illetékes nemzeti hatóságok a szerveik tagjai és személyzetük tagjai körében a tudatosság növelésére szolgáló megfelelő intézkedéseket hoznak annak érdekében, hogy ezek a személyek megértsék az SSM etikai keretrendszere alapján fennálló kötelezettségeiket.

*5. cikk***A szabályok betartásának figyelemmel kísérése**

- (1) Az EKB és az illetékes nemzeti hatóságok figyelemmel kísérik az ezen iránymutatást végrehajtó szabályok betartását. A figyelemmel kísérés – szükség szerint – rendszeres és/vagy eseti ellenőrzések végzését foglalja magában. Az EKB és az illetékes nemzeti hatóságok megfelelő eljárásokat alakítanak ki a szabályok megsértésének eseteire való gyors reagálás és azok gyors kezelése érdekében.
- (2) A szabályok betartásának figyelemmel kísérése nem érinti azon belső szabályokat, amelyek belső vizsgálatot tesznek lehetővé abban az esetben, amennyiben felmerül annak gyanúja, hogy valamely szerv tagja vagy a személyzet egy tagja megsértette az ezen iránymutatást végrehajtó szabályokat.

*6. cikk***A szabályok megsértésének jelentése és nyomon követése**

- (1) Az EKB és az illetékes nemzeti hatóságok az ezen iránymutatást végrehajtó szabályok megsértésének jelentésére vonatkozó belső eljárásokat fogadnak el, beleértve a közérdekű bejelentésekre vonatkozó szabályokat az alkalmazandó törvényekkel és rendeletekkel összhangban.
- (2) Az EKB és az illetékes nemzeti hatóságok a szabályok megsértését bejelentő személyek megfelelő védelmét biztosító intézkedéseket fogadnak el.
- (3) Az EKB és az illetékes nemzeti hatóságok biztosítják, hogy a szabályok megsértésének eseteit nyomon kövessék, beleértve adott esetben az arányos fegyelmi intézkedések kiadását az alkalmazandó fegyelmi szabályokkal és eljárásokkal összhangban.
- (4) Az EKB és az illetékes nemzeti hatóságok az ezen iránymutatást végrehajtó szabályok megsértéséhez kapcsolódó jelentősebb eseteket az alkalmazandó belső eljárásokkal összhangban indokolatlan késedelem nélkül jelentik a szervezetfejlesztési bizottságon és a felügyeleti testületen keresztül a Kormányzótanácsnak. Sürgős esetekben az EKB vagy az illetékes nemzeti hatóság a szabályok megsértéséhez kapcsolódó jelentősebb esetet közvetlenül is jelentheti a Kormányzótanácsnak. Az EKB vagy az illetékes nemzeti hatóság minden esetben egyidejűleg tájékoztatja a számvizsgáló bizottságot.

II. FEJEZET

A BENNFENTES INFORMÁCIÓKKAL VALÓ VISSZAÉLÉS MEGELŐZÉSÉRE VONATKOZÓ SZABÁLYOK

7. cikk

A bennfentes információkkal való visszaélés általános tilalma

(1) Az EKB és az illetékes nemzeti hatóságok biztosítják, hogy szerveik tagjai és személyzetük tagjai számára tilos legyen a bennfentes információkkal való visszaélés.

(2) A bennfentes információkkal való visszaélés tilalma kiterjed legalább: a) a bennfentes információk felhasználására – akár saját számlára, akár harmadik felek számlájára végzett – magánjellegű ügyletekhez; b) a bennfentes információk felfedésére bármely más személy előtt, kivéve, ha arra hivatali feladatok ellátása során, a szükséges ismeret elve alapján kerül sor; és c) a bennfentes információk felhasználására annak érdekében, hogy más személy részére magánjellegű pénzügyi ügyletek megkötését ajánlják vagy más személyeket erre készítsenek.

8. cikk

A bennfentesekre vonatkozó különleges korlátozások

(1) Az EKB és az illetékes nemzeti hatóságok biztosítják azt, hogy a bennfentes információkhoz való hozzáférés a szervek és a személyzet azon tagjaira korlátozódjon, akiknek feladataik ellátáshoz szükségük van az ezen információkhoz való hozzáférésre.

(2) Az EKB és az illetékes nemzeti hatóságok biztosítják, hogy minden bennfentes személyre különleges korlátozások vonatkozzanak a kiemelt jelentőségű magánjellegű pénzügyi ügyletek tekintetében. Valamely magánjellegű pénzügyi ügylet akkor minősül kiemelt jelentőségűnek, ha az szorosan összefügg a felügyeleti feladatok ellátásával, vagy ezt a látszatot keltheti. Az EKB és az illetékes nemzeti hatóságok belső szabályaikban rögzítik az ezen kiemelt jelentőségű ügyletek felsorolását, amelynek különösen az alábbiakat kell tartalmaznia:

- a) az Unióban székhellyel rendelkező pénzügyi vállalatok által kibocsátott részvényekkel és kötvényekkel végzett ügyletek;
- b) rövid távú kereskedés, vagyis ugyanazon pénzügyi eszköz megvásárlása és ezt követő értékesítése, vagy értékesítése és ezt követő megvásárlása meghatározott referenciaidőszakon belül;
- c) az a) pontban felsorolt pénzügyi eszközökhöz kapcsolódó származtatott eszközökkel végzett ügyletek, valamint azon kollektív befektetési formák, amelyek fő célja az ilyen pénzügyi eszközökbe történő befektetés.

(3) Az EKB és az illetékes nemzeti hatóságok a bennfentesekre vonatkozó különleges korlátozásokat rögzítő belső szabályokat az eredményességhez, a hatékonysághoz és az arányossághoz kapcsolódó megfontolások figyelembevételével fogadják el. E különleges korlátozások az alábbiak bármelyikét vagy bármely kombinációját magukban foglalhatják:

- a) meghatározott pénzügyi ügyletek tilalma;
- b) meghatározott pénzügyi ügyletek esetében az előzetes engedélyezésre vonatkozó követelmény;
- c) meghatározott pénzügyi ügyletek esetében előzetes vagy utólagos bejelentési követelmény; és/vagy
- d) tilalmi időszakok meghatározott pénzügyi ügyletekre vonatkozóan.

(4) Az EKB és az illetékes nemzeti hatóságok dönthetnek úgy, hogy e különleges korlátozásokat a személyzet bennfentes személyeiken kívül tagjaira is alkalmazzák.

(5) Az EKB és az illetékes nemzeti hatóságok biztosítják, hogy a kiemelt jelentőségű magánjellegű pénzügyi ügyleteket tartalmazó felsorolásai a Kormányzótanács döntéseinek figyelembevétele érdekében rövid időn belül kiigazíthatók legyenek.

(6) Az EKB és az illetékes nemzeti hatóságok belső szabályaikban meghatározzák azokat a feltételeket és biztosítékokat, amelyek mellett a szerveik és személyzetük azon tagjai, akik magánjellegű pénzügyi ügyleteik kezelését írásbeli vagyonkezelési megállapodás alapján független harmadik félre bízzák, mentesülnek az e cikkben rögzített különleges korlátozások alól.

III. FEJEZET

AZ ÖSSZEFÉRHETETLENSÉG ELKERÜLÉSÉRE VONATKOZÓ SZABÁLYOK

9. cikk

Összeférhetetlenség

- (1) Az EKB és az illetékes nemzeti hatóságok mechanizmust alakítanak ki az olyan helyzetek elkerülésére, amelyben a személyzet tagjaként kinevezhető pályázó esetében a korábbi szakmai tevékenységeiből vagy személyes viszonyaiból eredő összeférhetetlenség áll fenn.
- (2) Az EKB és az illetékes nemzeti hatóságok olyan belső szabályokat fogadnak el, amelyek megkövetelik, hogy szerveik és személyzetük tagjai munkaviszonyuk fennállása alatt kerüljenek el minden olyan helyzetet, amely összeférhetetlenséget eredményezhet, valamint, hogy jelentsék az ilyen helyzeteket. Az EKB és az illetékes nemzeti hatóságok biztosítják, hogy összeférhetlenség bejelentése esetén az összeférhetetlenség elkerülését szolgáló megfelelő intézkedések álljanak rendelkezésre, beleértve az adott ügyben a feladatok elvégzése alóli mentésítést.
- (3) Az EKB és az illetékes nemzeti hatóságok mechanizmust alakítanak ki a szerveik tagjainak és személyzetük közvetlenül a vezetésnek jelentő magas beosztású tagjainak a munkaviszony megszűnése után folytatott szakmai tevékenységeiből eredő lehetséges összeférhetetlen helyzetek értékelésére és elkerülésére.
- (4) Az EKB és az illetékes nemzeti hatóságok adott esetben mechanizmust alakítanak ki a személyzetük tagjai által a fizetés nélküli szabadság alatt folytatott szakmai tevékenységekből eredő lehetséges összeférhetetlen helyzetek értékelésére és elkerülésére.

IV. FEJEZET

AZ AJÁNDÉKOK ELFOGADÁSÁRA ÉS A VENDÉGLÁTÁSRA VONATKOZÓ SZABÁLYOK

10. cikk

Előnyök elfogadásának tilalma

- (1) Az EKB és az illetékes nemzeti hatóságok olyan belső szabályokat fogadnak el, amelyek megtiltják szerveik vagy személyzetük tagjai számára, hogy hivatali kötelességeik ellátásával bármilyen összefüggésben saját maguknak vagy bármely más személynek valamely előnyben részesüléssel összefüggő ígéretet kérjenek, kapjanak vagy fogadjanak el.
- (2) Az EKB és az illetékes nemzeti hatóságok belső szabályaikban az (1) bekezdésben rögzített tilalom alóli mentességeket határozhatnak meg a központi bankok, uniós intézmények, szervek vagy hivatalok, nemzetközi szervezetek és kormányzati szervek által kínált előnyök tekintetében, illetve a magánszféra által kínált, szokásos vagy elhanyagolható értékű előnyök tekintetében, ez utóbbi esetben feltéve, hogy ezek az előnyök nem gyakoriak és nem ugyanabból a forrásból származnak. Az EKB és az illetékes nemzeti hatóságok biztosítják, hogy ezek a mentességek ne befolyásolják a szerveik tagjainak és személyzetük tagjainak függetlenségét és pártatlanságát, illetve ne is kelthessék ezt a látszatot.
- (3) A (2) bekezdéstől való eltérésként nem érvényesül mentesség a hitelintézetek által az EKB vagy az illetékes nemzeti hatóság személyzetének tagjai részére a helyszíni vizsgálatok vagy az ellenőrző látogatások során kínált előnyök tekintetében, a munkához kapcsolódó megbeszélések során kínált elhanyagolható értékű vendéglátás esetében.

V. FEJEZET

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

11. cikk

Hatálybalépés és végrehajtás

- (1) Ez az iránymutatás az illetékes nemzeti hatóságokkal történő közlés napján lép hatályba.
- (2) Az EKB és az illetékes nemzeti hatóságok meghozzák azokat az intézkedéseket, amelyek az ezen iránymutatás végrehajtása és az annak való megfelelés érdekében szükségesek, és azokat 2016. március 18-tól alkalmazzák. Az illetékes nemzeti hatóságok tájékoztatják az EKB-t az ezen iránymutatás végrehajtásának esetleges akadályairól, és legkésőbb 2016. január 18-ig értesítik az EKB-t az előbbi intézkedések szövegéről és az azokhoz kapcsolódó eszközökről.

*12. cikk***Jelentések és felülvizsgálat**

- (1) Az illetékes nemzeti hatóságok évente jelentést tesznek az EKB-nak ezen iránymutatás végrehajtásáról.
- (2) A Kormányzótanács legalább háromévente felülvizsgálja ezt az iránymutatást.

*13. cikk***Címzettek**

Ennek az iránymutatásnak az EKB és az illetékes nemzeti hatóságok a címzettjei.

Kelt Frankfurt am Mainban, 2015. március 12-én.

az EKB Kormányzótanácsa részéről
az EKB elnöke
Mario DRAGHI
